

Länsstyrelsen
Norrbotten

BESLUT

1 (7)

Datum
2013-12-13

Diarienummer
511-8986-11

NVR ID
2041331

BILDANDE AV NATURRESERVATET NIVALEHTO I PAJALA KOMMUN

BESLUT

Med stöd av 7 kap 4 § miljöbalken (1998:808), MB, beslutar Länsstyrelsen att det område som utmärkts på bifogad karta, bilaga 1, ska utgöra naturreservatet Nivalehto. Lantmäteriets slutliga inmätning av området kan innebära mindre justeringar av reservatets avgränsning och areal.

Med stöd av 3 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. (1998:1252) fastställer Länsstyrelsen bifogad skötselplan (bilaga 4) med mål, riktlinjer och åtgärder för reservatets skötsel och förvaltning. I enlighet med 2 § ovannämnda förordning ska Länsstyrelsen vara förvaltare av naturreservatet.

För att tillgodose syftet med reservatet beslutar Länsstyrelsen med stöd av 7 kap 5, 6 och 30 §§ MB samt 22 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. att nedan angivna föreskrifter ska gälla i reservatet.

SYFTE

Syftet med reservatet är att bevara områdets värdefulla naturmiljö och opåverkade karaktär. Reservatet ska bevara den biologiska mångfalden i området och ge förutsättningar för skogar, våtmarker och andra ingående ekosystem att utvecklas naturligt.

Inom ramen för dessa mål ska reservatet ge möjlighet till naturupplevelser, friluftsliv och vetenskaplig forskning i orörd natur.

Länsstyrelsen
Norrbotten

BESLUT

2 (7)

Datum
2013-12-13

Diarienummer
511-8986-11

NVR ID
2041331

Syftet ska nås genom att:

- Inget skogsbruk bedrivs i området.
- Exploateringar och annan verksamhet som kan skada naturmiljön i området förhindras.
- Området lämnas för fri utveckling med möjlighet till avveckling av främmande trädslag samt naturvårdsbränning och/eller stängsling efter särskild utredning.
- Vid behov återställa områdets naturliga hydrologi genom att till exempel lägga igen diken.
- Trädfällning och påverkan på markskiktet undviks vid alla typer av åtgärder, med undantag för avveckling av främmande trädslag.

UPPGIFTER OM NATURRESERVATET

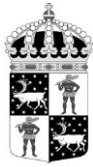
Naturreservatets namn:	Nivalehto
Kommun:	Pajala
Lägesbeskrivning:	ca 6 km N om centrala Pajala
Area:	ca 64 ha
Fastigheter och ägare:	Del av Juhonpieti 4:1, privata markägare
Natura 2000:	Del av Torne- och Kalix älvsystem (SE0820430)
Sameby:	Muonio

RESERVATSFÖRESKRIFTER

A. Föreskrifter enligt 7 kap 5 § MB om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden inom reservatet.

Utöver vad som annars gäller enligt lag är det förbjudet att:

1. Bedriva skogsbruk.
2. Fälla eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar eller tillvarata vindfällan.
3. På annat sätt än vad som anges under punkterna 1 och 2 skada eller förändra mark eller vegetation på land eller i vatten, t.ex. genom att borra, anordna upplag, gräva, schakta eller dumpa.
4. Uppföra byggnad eller annan fast anläggning.
5. Anlägga väg eller led.
6. Anlägga ledningar i luft, mark eller vatten.

7. Bedriva vattenverksamhet, t ex genom vattenreglering, muddring eller avledande av vatten.
8. Plantera in växt- eller djurart.
9. Släppa ut eller sprida avloppsvatten, gifter, vådliga ämnen, bekämpningsmedel, kalk eller växtnäringsämnen på land eller i vatten.
10. Framföra motordrivna fordon.
11. Sätta upp tavla, plakat, skylt, göra inskrift eller andra markeringar i naturen.

Vidare är det utan Länsstyrelsens tillstånd förbjudet att:

12. Utöka eller förändra befintlig byggnad eller anläggning.
13. Uppföra älgtoarn.

Undantag från reservatsföreskrifterna i punkt A:

1. Föreskrifterna ska inte utgöra hinder för förvaltaren att utföra de åtgärder för reservatets vård och skötsel som krävs för att tillgodose syftet med reservatet och som anges i föreskrifter med stöd av 7 kap. 6 § MB i detta beslut.
2. Ovanstående föreskrifter ska inte heller utgöra hinder för underhåll av befintliga byggnader, vägar, eller andra anläggningar. Innan större underhållsåtgärder ska samråd ske med Länsstyrelsen. Exempel på sådana åtgärder är byte av vägtrummor, dikesrensning samt breddning/trädsäkring av kraftledningar.
3. Utan hinder av ovanstående föreskrifter får renskötsel utövas i enlighet med rennäringslagen (1971:437). Före anordnandet av fasta anläggningar ska samråd ske med Länsstyrelsen enligt 12 kap 6 § MB, enligt vad som framgår av förordningen (1998:904) om täkter och anmälan för samråd.
4. Vid uttransport av fälld älg eller björn får terrängskoter, t ex fyrhjuling, användas. Vid körning ska i första hand befintliga stigar och leder användas och särskild försiktighet ska iakttagas för att undvika skador på mark och vegetation.
5. Snöskoteråkning är tillåten i reservatet på väl snötäckt mark. Vid körning ska i första hand befintliga stigar och leder användas och särskild försiktighet ska iakttagas för att undvika skador på mark och vegetation.
6. I de fall totalförsvaret har intressen (anläggningar och/eller planerade grupperingsplatser) inom reservatet får tillsyn och skyddsarbetsuppgifter utföras utan hinder av föreskrifterna.

B. Föreskrifter enligt 7 kap 6 § MB om skyldighet att tåla visst intrång

Ägare och innehavare av särskild rätt till fastigheterna förpliktas att tåla att följande anordningar utförs och att följande åtgärder vidtas som behövs för att tillgodose syftet med naturreservatet.

1. Utmärkning av reservatet.
2. Uppsättning och underhåll av informationstavla.
3. Naturvårdsbränning efter särskild utredning.
4. Utförande av restaureringsåtgärder av engångskaraktär, exempelvis stängsling av ungskog eller avveckling av främmande trädslag.

5. Genomförande av undersökningar av flora och fauna samt av mark- och vattenförhållanden, inklusive uppföljning av bevarandemål.
6. Tillgängliggörande av reservatet för besökare, t ex genom anläggande och underhåll av parkeringsplats, stigar, eldstäder och vindskydd.

C. Ordningsföreskrifter enligt 7 kap 30 § MB

Utöver vad som annars gäller är det för allmänheten förbjudet att:

1. Fälla eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar.
2. Skada vegetationen i övrigt t ex genom att gräva upp växter såsom ris, örter, mossor eller lavar eller ta bort vedlevande svampar.
3. Fånga, skada eller döda ryggradsdjur. Insamla ägg eller störa djurlivet genom att exempelvis klättra i boträd eller medvetet uppehålla sig i närheten av fågelbo, lya eller gryt.
4. Insamla ryggradslösa djur.
5. Förstöra eller skada berg, jord eller sten på land eller i vatten genom att t ex borra, hacka, spränga, rista, gräva eller måla.
6. Skräpa ner.
7. Göra upp en eld som är större än ca 0,5 meter i diameter. Vid eldning är det endast tillåtet att ta löst liggande kvistar och grenar.

Undantag från reservatsföreskrifterna i punkt C:

1. Snöskoteråkning är tillåten i reservatet på väl snötäckt mark. Vid körning ska i första hand befintliga stigar och leder användas och särskild försiktighet ska iakttas för att undvika skador på mark och vegetation.
2. I reservatet är det utan hinder av föreskrifterna tillåtet att jaga och fiska i enlighet med gällande lagstiftning.
3. Bär- och matsvampplockning är tillåtet i området.

SKÅLEN FÖR LÄNSSTYRELSENS BESLUT

Beskrivning av området

Area: ca 64 ha

Naturtyper: Skogsmark ca 64 ha, varav produktiv skog ca 63,5 ha

Nivalehto ligger i det flacka skogs- och myrlandet norr om Pajala tätort. Området som är långsmalt och sträcker sig ca 1,5 kilometer i öst-västlig riktning omfattar gamla urskogsartade och lövrika granskogar, sumpskogar av olika slag samt frodiga

bäckmiljöer. Berggrunden består av en omvandlad vulkanisk bergart, kallad metabasalt, vilken är en mörk, basisk bergart som ofta har positiv inverkan på växtligheten som den för Sverige sällsynta röda trolldruvan som också är giftig och som växer här i Nivalehto. I övrigt består berggrunden i området av en granit. Berggrunden är till stora delar täkt av morän.

Högproduktiv örtrik blandskog av gran, glas- och vårtbjörk dominerar större delen av reservatet. I området finns även ett stort inslag av sumpskogar som varierar från magra fattigristyper till frodiga med högrötsvegetation. Vissa sumpskogar övergår i svårframkomliga frodiga kärrmarker med öppna vattenspeglar, ofta med inslag av järnockra. De allra grövsta granarna finner man vid bäcken som går längs med den södra reservatsgränsen. Fältskiktet är här mycket frodigt med arter som exempelvis strutbräken, humleblomster och lappranunkel. Det växer även gott om myskmåra som är en tämligen sällsynt och väldoftande ört som främst finns i norra Sverige. Kranshakmossan dominerar stora delar av markskiktet vilket är typiskt för näringsrika skogsmiljöer. Mycket tyder på att man inom reservatets örtrika skogar även skulle kunna stöta på den sällsynta och kalkälskande orkidén norna.

Trots att det är så blött i markerna finns det i hela området rikligt med spår efter den senaste branden som troligen drog fram för ungefär 150 år sedan. Brandens framfart visar sig som stamskador på många gamla garnlavsdruvade granar som överlevt branden. Dessa så kallade överståndare har blivit svedda av eldens hetta och barken har då ramlat av och blottat veden. Skadan övervallas och det har sedan bildats ett brandljud. Det är också sådana överlevande granar med åldrar på omkring 250 år och äldre som nu börjar dö och bilda torrträd och lågor i rik mängd. Även många av björkarna i området är cirka 200-250 år och grodde alltså någon gång i mitten eller slutet av 1700-talet.

Området är påverkat av ett antal handgrävda diken som går i nord-sydlig riktning. På grund av den flacka terrängen har dessa troligen haft en ganska begränsad effekt på hydrologin och skogen närmast dikena är fortfarande rejält sumpig. Skogen inom reservatet är endast påverkad av äldre plockhuggning av björk och gran. Avverkningen har varit relativt begränsad och syns framförallt i de högproduktiva delarna i anslutning till bäcken och dikena. Den låga graden av sentida mänsklig aktivitet gör att det finns gott om riktigt gamla träd och en påfallande stor mängd rötad gran- och björkved i hela reservatet. De fallna trädstammarna ligger bitvis som plockepinn på marken.

Berggrunden och det rörliga markvattnet bidrar till Nivalehtos intressanta kärlväxtflora. Skogens höga ålder och den stora mängden död ved ökar på områdets artrikedom med exempelvis sällsynta vedsvamparter som grantickeporing, finporing och lappticka. Frekvensen av flera rödlistade vedsvamparter, som rosenticka och gränsticka är anmärkningsvärt hög. Området är även rikt på kärllkryptogamer som strutbräken, nordbräken och majbräken. Den stora tillgången på döende gran gör även att den tretåiga hackspetten trivs i området. Den livnär sig främst av insekter som finns på gran och här finns gott om spår, både i form av bruna, skalade klena granstammar och de typiska randade träden. Det är även vanligt med spår efter födosökande spillkråka i områdets gamla rötade granar och björkar.

Länstyrelsens bedömning

Området utgör en från naturvårdssynpunkt mycket värdefull naturskog som hyser en stor mångfald av växter och djur knutna till naturskogsmiljöer. Skogsavverkning eller annan exploatering skulle innebära att områdets naturvärden förstörs. Med anledning av detta har frågan om bildande av ett naturreservat aktualiserats.

Beslutet följer gällande riktlinjer för prioritering av naturreservatsskydd och Sveriges internationella åtaganden om skydd av den biologiska mångfalden, samt Sveriges miljökvalitetsmål. Beslutet ger därmed ett värdefullt bidrag till uppfyllandet av flera miljökvalitetsmål, bland annat *Levande skogar* samt *Ett rikt växt- och djurliv*.

Länstyrelsen bedömer att ett naturreservat i det aktuella området är förenligt med kommunens översiktsplan och med hushållningsbestämmelserna i 3 och 4 kap. MB.

Vid en vägning mellan enskilda och allmänna intressen i enlighet med 7 kap 25 § MB, bedömer Länstyrelsen att den inskränkning i den enskildes rätt att använda mark och vatten som beslutet innebär, inte går längre än vad som krävs för att syftet med naturreservatet ska tillgodoses.

I enlighet med vad som sägs i 4 och 5 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning, bedömer Länstyrelsen att den föreslagna ordningsföreskriften enligt 7 kap 30 § MB innebär så begränsade konsekvenser, såväl kostnadsmässiga som i övrigt att det saknas skäl för en konsekvensutredning av regelgivningen.

ÄRENDETS BEREDNING

Länstyrelsen uppmärksammades på områdets höga naturvärden av Skogsstyrelsen i samband med att en stor del av områdets nyckelbiotopklassade skog planerades för avverkning år 2008. Med anledning av detta genomförde Länstyrelsen en översiktlig naturvärdesinventering under 2009 men hade då inte ett tillräckligt underlag för att påbörja en reservatsbildning. År 2010 avverkningsanmäldes hela nyckelbiotopen. Länstyrelsen genomförde då ytterligare en inventering och konstaterade att områdets naturvärden var så pass höga att det kunde motivera att området skyddades formellt som ett naturreservat. Reservatsbildningen godkändes av Naturvårdsverket i december 2010 och i februari 2011 inleddes förhandlingen om ersättning med berörda markägare. Under hösten 2013 kom parterna överens om ersättningen genom ett intrångsavtal.

Beslutet har föregåtts av samråd med Pajala kommun som förhållit sig positiva till förslaget men som föreslog ett namnbyte av reservatet. Synpunkten har hörtsammats av Länstyrelsen. Förslaget har också remitterats till Försvarmakten, SGU och Skogsstyrelsen. Av dessa har Försvarmakten och SGU angett att de inte har något att erinra mot förslaget. SGU anser dock att det vore lämpligt om föreskrifterna för naturreservatet anger att Länstyrelsen kan ge tillstånd för provtagning av jordlager och berggrund. Länstyrelsen finner dock inte skäl att ändra de föreslagna reservatsföreskrifterna med anledning av synpunkterna som SGU framfört. SGU har i

sitt yttrande även gett kompletterande information om områdets geologiska värden som har inarbetats i områdesbeskrivningen.

Muonio sameby samt Northland Resources AB har förelagts men avstått från att yttra sig över förslaget.

Vid beslutstillfället var Lantmäteriets fastighetsförrättning inte klar. När förrättningen har slutförts kommer reservatet att utgöra en egen fastighet.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta beslut kan överklagas hos regeringen (Miljödepartementet) enligt bilaga 3.

BESLUTETS IKRAFTTRÄDANDE

Beslutet gäller från den dag det vunnit laga kraft, utom vad gäller föreskrifter med stöd av 7 kap. 30 § miljöbalken, vilka gäller omedelbart.

DE SOM DELTAGIT I LÄNSSTYRELSENS BESLUT

I detta ärende har beslut tagits av landshövding Sven-Erik Österberg efter föredragning av naturvårdshandläggare Emilia Vesterberg. I den slutliga handläggningen av ärendet deltog även chefen för Naturvårdsenheten Ulf Bergelin samt juristen Viktor Bengtsson.

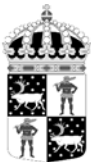
Sven-Erik Österberg

Emilia Vesterberg

Bilagor:

1. Karta över reservatet
2. Översiktskarta
3. Hur man överklagar
4. Skötselplan

Länsstyrelsen
Norrbotten

511-8986-11

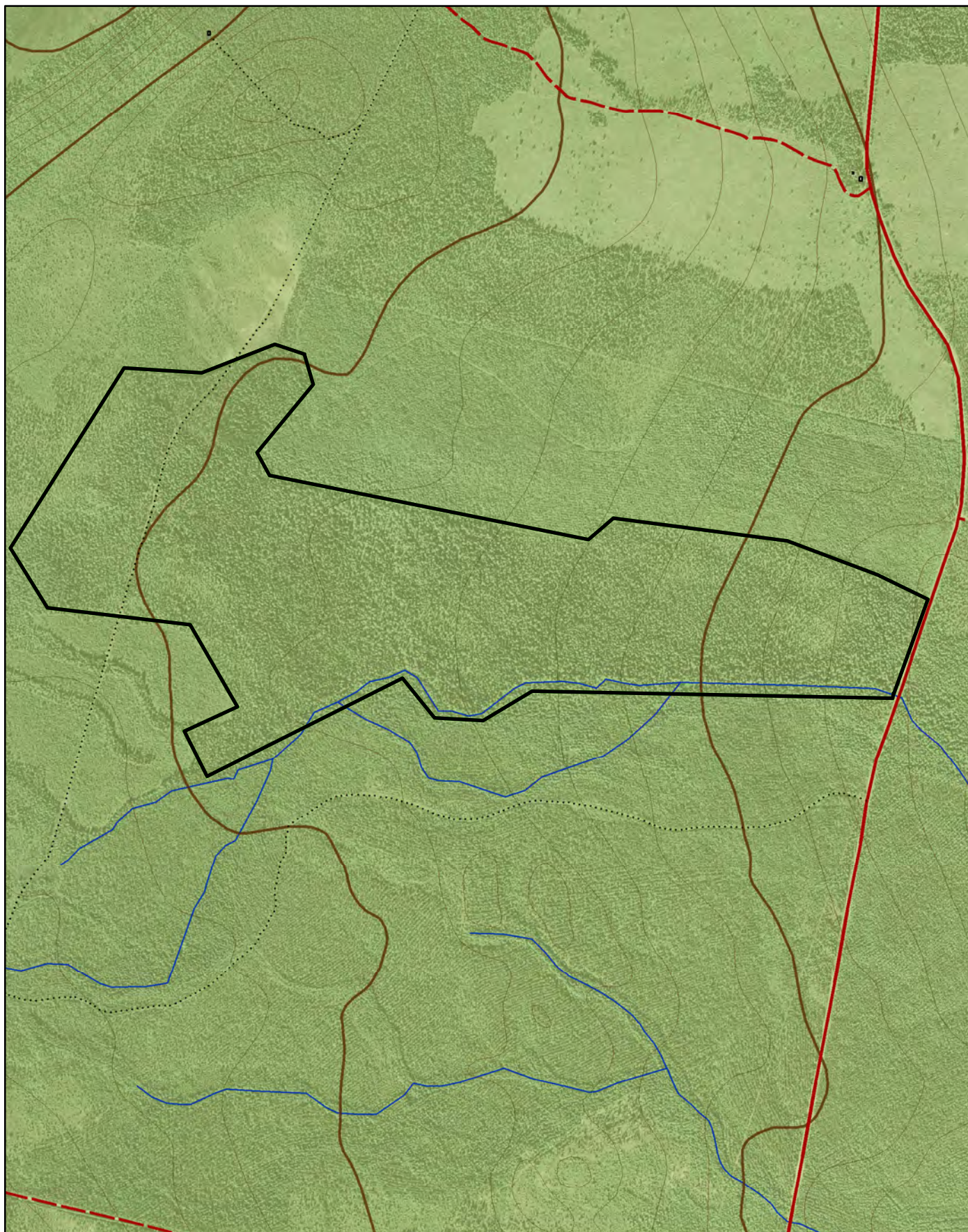
NR2041331

Bilaga 1

Naturreseptatet Nivalehto

Area ca 64 ha

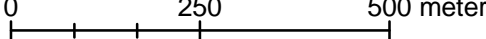
Skala 1:10 000

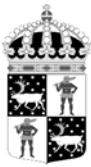
© Länsstyrelsen Norrbotten och © Lantmäteriet

 Gräns för naturreseptatet

0 250 500 meter

Naturreseptat Nivalehto

Pajala kommun

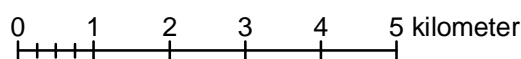
Skala 1:100 000

Länstyrelsen
Norrbotten

© Länstyrelsen Norrbotten och © Lantmäteriet

- Gräns för naturreseptat
- Andra naturreseptat

Länsstyrelsen
Norrbotten

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Om Ni vill överklaga länsstyrelsens beslut ska Ni skriva till

Regeringen, Miljödepartementet. Ni ska skicka eller lämna in Ert överklagande till

Länsstyrelsen i Norrbottens län, 971 86 LULEÅ

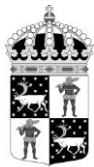
För att Ert överklagande ska kunna prövas måste överklagandet ha kommit in till länsstyrelsen **inom tre veckor** från den dag Ni fick del av beslutet. Länsstyrelsen skickar därefter överklagandet till Regeringen, Miljödepartementet.

Ni ska i Ert överklagande ange

- * vilket beslut Ni överklagar (ärendets diarienummer och beslutsdag),
- * hur Ni vill att beslutet ska ändras och varför,
- * Ert namn, postadress och telefonnummer.

Ni ska underteckna Ert överklagande. Om Ni anlitar ombud kan istället ombudet underteckna överklagandet. I så fall ska fullmakt bifogas.

Om Ni behöver ytterligare upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till länsstyrelsen, telefon 010-225 50 00.

SKÖTSELPLAN FÖR NATURRESERVATET NIVALEHTO

Denna skötselplan är en bilaga till Lännsstyrelsens beslut 2013-12-13 om bildande av naturreservatet Nivalehto.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1. ALLMÄNT	1
1.1 Reservatets syfte	1
1.2 Beskrivning av området	2
2. BEVARANDEMÅL NATURVÄRDEN	3
2.1 Skog	3
2.1.1 Skogliga värdekärnor	3
2.1.1.2 Avveckling av främmande trädslag	4
2.1.1.1 Naturvårdsbränning	4
2.1.2 Hantering av spontana bränder	4
2.2 Våtmarker och vattendrag	4
3. FRILUFTSLIV OCH INFORMATION	5
3.1 Information	5
4. GRÄNSER	6
5. TILLFARTSVÄGAR	6
6. SAMMANFATTNING AV SKÖTSELÅTGÄRDER	7

BILAGOR

- A. Översiktskarta
- B. Artlista

1. ALLMÄNT

Denna skötselplan anger riktlinjerna och målen för skötseln av **naturreservatet Nivalehto**. Vid planering och utförande av skötselåtgärder ska syftet med naturreservatet och reservatsföreskrifterna vara styrande. Andra aktuella regelverk och riktlinjer ska också beaktas.

1.1 Reservatets syfte

Syftet med reservatet är att bevara områdets värdefulla naturmiljö och opåverkade karaktär. Reservatet ska bevara den biologiska mångfalden i området och ge förutsättningar för skogar, våtmarker och andra ingående ekosystem att utvecklas naturligt.

Inom ramen för dessa mål ska reservatet ge möjlighet till naturupplevelser, friluftsliv och vetenskaplig forskning i orörd natur.

Syftet ska nås genom att:

- Inget skogsbruk bedrivs i området.
- Exploateringar och annan verksamhet som kan skada naturmiljön i området förhindras.
- Området lämnas för fri utveckling med möjlighet till avveckling av främmande trädslag samt naturvårdsbränning och/eller stängsling efter särskild utredning.
- Vid behov återställa områdets naturliga hydrologi genom att till exempel lägga igen diken. Tas inte med om det gäller t ex granurskog el bergstoppar.
- Trädfällning och påverkan på markskiktet undviks vid alla typer av åtgärder, med undantag för avveckling av främmande trädslag.

1.2 Beskrivning av området

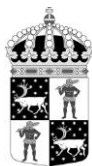
Area: Ca 64 ha

Naturtyper: Skogsmark ca 64 ha, varav produktiv skog ca 63,5 ha

Nivalehto ligger i det flacka skogs- och myrlandet norr om Pajala tätort. Området som är långsmalt och sträcker sig ca 1,5 kilometer i öst-västlig riktning omfattar gamla urskogsartade och lövrika granskogar, sumpskogar av olika slag samt frodiga bäckmiljöer. Berggrunden består av granit med inslag av grönsten vilket gör området näringsrikt och gynnsamt för arter som den för Sverige sällsynta och giftiga röda trolldruvan.

Högproduktiv örtrik blandskog av gran, glas- och vårtbjörk dominerar större delen av reservatet. I området finns även ett stort inslag av sumpskogar som varierar från magra fattigristyper till frodiga med högörtsvegetation. Vissa sumpskogar övergår i svårframkomliga frodiga kärrmarker med öppna vattenspeglar, ofta med inslag av järnockra. De allra grövsta granarna finner man vid bäcken som går längs med den södra reservatsgränsen. Fältskiktet är här mycket frodigt med arter som exempelvis strutbräken, humleblomster och lappranunkel. Det växer även gott om myskmåra som är en tämligen sällsynt och väldoftande ört som främst finns i norra Sverige. Kranshakmossan dominerar stora delar av markskiktet vilket är typiskt för näringsrika skogsmiljöer. Mycket tyder på att man inom reservatets örtrika skogar även skulle kunna stöta på den sällsynta och kalkälskande orkidén norna.

Trots att det är så blött i markerna finns det i hela området rikligt med spår efter den senaste branden som troligen drog fram för ungefär 150 år sedan. Brandens framfart visar sig som stamskador på många gamla garnlavsdraperade granar som överlevt branden. Dessa så kallade överståndare har blivit svedda av eldens hetta och barken har då ramlat av och blottat veden. Skadan övervallas och det har sedan bildats ett brandljud. Det är också sådana överlevande granar med åldrar på omkring 250 år och äldre som nu börjar dö och bilda torrträd och lågor i rik mängd. Även många av

björkarna i området är cirka 200-250 år och grodde alltså någon gång i mitten eller slutet av 1700-talet.

Området är påverkat av ett antal handgrävda diken som går i nord-sydlig riktning. På grund av den flacka terrängen har dessa troligen haft en ganska begränsad effekt på hydrologin och skogen närmast dikena är fortfarande rejält sumpig. Skogen inom reservatet är endast påverkad av äldre plockhuggning av björk och gran. Avverkningen har varit relativt begränsad och syns framförallt i de högproduktiva delarna i anslutning till bäcken och dikena. Den låga graden av sentida mänsklig aktivitet gör att det finns gott om riktigt gamla träd och en påfallande stor mängd rötad gran- och björkved i hela reservatet. De fallna trädstammarna ligger bitvis som plockepinn på marken.

Berggrunden och det rörliga markvattnet bidrar till Nivalehtos intressanta kärlväxtflora. Skogens höga ålder och den stora mängden död ved ökar på områdets artrikedom med exempelvis sällsynta vedsvamparter som grantickeporing, finporing och lappticka. Frekvensen av flera rödlistade vedsvamparter, som rosenticka och gränsticka är anmärkningsvärt hög. Området är även rikt på kärllkryptogamer som strutbräken, nordbräken och majbräken. Den stora tillgången på döende gran gör även att den tretåiga hackspetten trivs i området. Den livnär sig främst av insekter som finns på gran och här finns gott om spår, både i form av bruna, skalade klena granstammar och de typiska randade träden. Det är även vanligt med spår efter födosökande spillkråka i områdets gamla rötade granar och björkar.

2. BEVARANDEMÅL NATURVÄRDEN

2.1 Skog

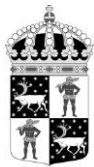
2.1.1 Skogliga värdekärnor

- Motsvarar naturtypen 9010 västlig taiga

Området utgörs av gammal urskogsartad och lövrik granskog. En stor del är frodig sumpskog med inslag av rena kärr. Skogen är i vissa delar högproduktiv med arter som strutbräken och röd trolldruva. Det finns även inslag av mager gransumpskog. Trots att det är så blött är hela området kraftigt brandpräglad. Överståndare av gran med tydliga brandljud finns i riklig mängd. Även överståndare av björk förekommer. Rötad gran- och björkved finns det gott om i hela området och särskilt i de produktiva delarna där lågorna ofta ligger som plockepinn. Den opåverkade skogen med stor mängd död ved gör att här finns ett stort antal rödlistade arter.

Bevarandemål

- Arealen värdekärna får inte minska.
- Naturvärden ska bevaras och växt- och djurlivet ska tillåtas utvecklas fritt. Förändringar i naturtillståndet ska endast ske genom naturlig succession och naturliga processer.
- Främmande trädslag som t. ex *P. contorta* ska inte förekomma.

Skötselåtgärder

- Inga aktiva skötselåtgärder, med undantag för borttagande av främmande trädslag som upptäcks inom reservatet.

2.1.1.2 Avveckling av främmande trädslag

Målsättningen inom alla skyddade områden är att främmande trädslag (t ex *Pinus contorta*) inte ska finnas. Inom reservatet finns idag inga uppgifter om att contorta skulle ha etablerats. Om främmande trädslag upptäcks i samband med gränskontroll eller andra besök till området ska detta rapporteras och åtgärdas.

2.1.1.1 Naturvårdsbränning

Brand har tidigare varit en störningsfaktor i reservatet vilket också spår efter tidigare bränder indikerar. På grund av skogarnas höga ålder och omistliga naturvärden som till stor del är knutna till den döda veden, och på grund av att området till större del utgörs av kärrmarker och sumpskog bedöms det dock inte lämpligt att genomföra naturvårdsbränning i reservatet. Med anledning av detta planeras ingen naturvårdsbränning eller andra aktiva skötselåtgärder inom reservatet.

2.1.2 Hantering av spontana bränder

På grund av att det är ett tämligen blött område med kärrmarker och sumpskog bedöms risken för uppkomst av omfattande spontana bränder som låg. Det har dock brunnit i området tidigare under mitten av 1800-talet och områdets karaktär och naturvärden är delvis ett resultat av tidigare bränder. De befintliga naturvärdena är i dagsläget mest knutna till äldre skog och död ved. Bränder som spontant uppstår i reservatet ska därför tills vidare släckas. Vid släckningsarbete ska så skonsamma metoder som möjligt användas och befintliga begränsningslinjer så som vägar, vattendrag och rågångar nyttjas i första hand. Fysiska ingrepp som fällning av träd eller anläggande av mineralgator bör undvikas.

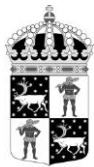
2.2 Våtmarker och vattendrag

- **Motsvarar naturtypen 7140 öppna svagt välvda mossar, fattiga och intermediära kärr och gungflyn samt 3260 Vattendrag med flytbladsvegetation eller akvatiska mossor**

Länsstyrelsen har inte genomfört någon riktad naturvärdesinventering av reservatets våtmarker eller vattendrag. Gamla krodiken finns som i dagsläget bedöms ha en föga avvattnande effekt på omgivande natur. Om situationen skulle komma att ändras eller länsstyrelsen genom en mer detaljerad utredning gör en ny bedömning angående dikenas påverkan på naturvärdena, kan det bli aktuellt att åtgärda dikena och om möjligt återställa hydrologin.

Bevarandemål

- Naturlig hydrologi ska bevaras och växt- och djurlivet skall tillåtas utvecklas fritt. Förändringar i naturtillståndet ska endast ske genom naturlig succession och naturliga processer.

Skötselåtgärder

- Inga aktiva skötselåtgärder.

3. FRILUFTSLIV OCH INFORMATION

Nivalehto är så vitt Länsstyrelsen känner till ett förhållandevis okänt utflyktsmål. Genom att området nu ges naturreservatsstatus kommer områdets höga naturvärden bli mer kända, vilket kan innebära ett förändrat besöksstryck. Då området har ett stort inslag av delvis svårframkomliga våtmarker och ingen utkiksplats eller annat som kan locka en bredare allmänhet, kommer reservatet sannolikt framförallt bli ett besöksmål för mer botaniskt intresserade.

I området saknas stigar, eldstäder och andra iordningsställda anläggningar för rörligt friluftsliv. Behovet av anläggningar och stigar behöver kontinuerligt utvärderas. Utgångspunkten för detta är att reservatet ska nyttjas för rörligt friluftsliv utifrån sina naturgivna förutsättningar.

Om behov uppkommer, ekonomiska förutsättningar finns och det bedöms vara förenligt med reservatets syften kan nya anläggningar och stigar för att kanalisera eller främja friluftslivet iordningsställas.

Skötselmål

- Markslitage från besökare får inte bli så stort att det påverkar områdets natur- eller upplevelsevärden negativt.
- Tillgängliggörandet av området samt kanalisering av besökare inom området ska vara ändamålsenligt och syfta till att bevara naturvärden och att gynna friluftslivet.

Skötselåtgärder

- Anläggningsgraden ska med jämna mellanrum utvärderas.

3.1 Information

Skötselmål

- En informationsskylt skall finnas i anslutning till reservatet.
- Informationsskyltar skall vara i gott skick och informationen ska vara aktuell.
- Aktuell information om reservatet skall finnas på Länsstyrelsens hemsida.

Skötselåtgärder

- Informationsskylt enligt gällande standard skall tas fram och monteras upp inom ett år från det att beslutet vunnit laga kraft.
- Information om reservatet läggs ut på Länsstyrelsens hemsida snarast efter att beslutet är taget.
- Löpande kontroller av att skylten är aktuell och läsbar.

- Vid behov ska sly röjas bort runt skylten.

4. GRÄNSER

Naturresevatets gränser ska markeras enligt Naturvårdsverkets anvisningar och snarast efter att naturresevatet har beslutats.

Skötsel mål

- Resevatets gränser skall vara tydligt markerade enligt Naturvårdsverkets anvisningar.

Skötselåtgärder

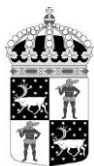
- Kontroll av gränsmarkeringarna och rågångar ska göras minst vart tionde år.
- Vid behov röjs rågångar och otydliga markeringar åtgärdas.

5. TILLFARTSVÄGAR

Lämpligaste tillfartsvägen till resevatet från allmän väg är söderifrån, via Pajala samhälle (bilaga A).

Vägen är i nuläget i bra skick. I dagsläget finns ingen parkeringsficka som kan vara lämplig att använda i anslutning till resevatet men om behovet skulle uppkomma kan Länsstyrelsen komma att åtgärda detta behov. Vägen är i nuläget bommad och Länsstyrelsen ska ta upp en diskussion med vägföreningen rörande bommen och formaliteterna kring underhåll av vägen, med målet att vägen i framtiden ska bli tillgänglig för eventuella besökare till resevatet.

6. SAMMANFATTNING AV SKÖTSELÅTGÄRDER

Avsnitt	Vad	När
	Översyn och eventuell revidering av skötselplan	Senast 2023
2.1	Skog	
	Avveckling av främmande träslag.	Vid behov
3	Friluftsliv och information	
	Anläggningsgraden utvärderas, bland annat med avseende på besökstryck och slitage.	Löpande
3.1	Information	
	Informationsskylt om reservatet tas fram och monteras upp.	Snarast
	Kontrollera att skyltar innehåller aktuell information och är läsbara.	Löpande
	Röjning av sly runt informationsskyltar.	Vid behov
	Aktuell information om reservatet ska finnas på Länsstyrelsens hemsida.	Snarast
4	Gränser	
	Kontrollera att gränsmarkeringarna är tydliga.	Vart 10:e år
5	Tillfartsvägen	
	Samråd med vägföreningen	Snarast

Naturreseptet Nivalehto

Pajala kommun

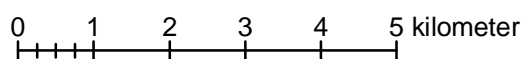
Skala 1:100 000

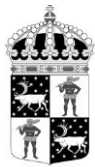
Länstyrelsen
Norrbotten

© Länstyrelsen Norrbotten och © Lantmäteriet

- Gräns för naturreseptet
- Andra naturreseptat

Rödlistade arter samt nyckelarter

Svampar

	Svenskt namn	Latinskt namn	Hotkategori
1.	Blodticka	<i>Gleoporus taxicola</i>	
2.	Gammelgransskål	<i>Pseudographis pinicola</i>	NT
3.	Granticka	<i>Phellinus chrysoloma</i>	NT
4.	Grantickeporing	<i>Skeletocutis chrysellia</i>	VU
5.	Gränsticka	<i>Phellinus nigrolimitatus</i>	NT
6.	Harticka	<i>Inonotus leporinus</i>	NT
7.	Lappticka	<i>Amylocystis lapponica</i>	VU
8.	Rosenticka	<i>Fomitopsis rosea</i>	NT
9.	Rynkskinn	<i>Phlebia centrifuga</i>	NT
10.	Stjärntagging	<i>Asterodon ferruginosus</i>	NT
11.	Stor aspticka	<i>Phellinus populicola</i>	NT
12.	Svällticka	<i>Skeletocutis papyracea</i>	NT
13.	Ullticka	<i>Phellinus ferrogineofuscus</i>	NT
14.	Violmussling	<i>Trichaptum laricinum</i>	NT

Hotkategorier enligt Artdatabankens rödlista 2010. EN=Starkt hotad, VU=Sårbar, NT=Nära hotad, DD=Kunskapsbrist.

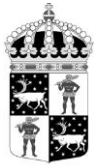
Lavar och mossor

	Svenskt namn	Latinskt namn	Hotkategori
15.	Brunpudrad nållav	<i>Chaenotheca gracillima</i>	
16.	Garnlav	<i>Alectoria sarmentosa</i>	NT
17.	Knottrig blåslav	<i>Hypogymnia bitteri</i>	NT
18.	Kranshakmossa	<i>Rhytidiadelphus triquetrus</i>	
19.	Nordlig nållav	<i>Chaenotheca laevigata</i>	NT
20.	Stuplav	<i>Nephroma bellum</i>	

Hotkategorier enligt Artdatabankens rödlista 2010. EN=Starkt hotad, VU=Sårbar, NT=Nära hotad.

Kärlväxter

	Svenskt namn	Latinskt namn	Hotkategori
21.	Humbleblomster	<i>Geum rivale</i>	
22.	Lappranunkel	<i>Ranunculus lapponicus</i>	
23.	Myskmåra	<i>Galium triflorum</i>	NT

24.	Röd trolldruva	<i>Actaea erythrocarpa</i>	NT
-----	----------------	----------------------------	----

Hotkategorier enligt Artdatabankens rödlista 2010. EN=Starkt hotad, VU=Sårbar, NT=Nära hotad.

Kärlkryptogamer

	Svenskt namn	Latinskt namn	Hotkategori
25.	Majbräken	<i>Athyrium filix-femina</i>	
26.	Skogsbräken	<i>Dryopteris carthusiana</i>	
27.	Strutbräken	<i>Matteuccia struthiopteris</i>	

Fåglar

	Svenskt namn	Latinskt namn	Hotkategori
28.	Tretåig hackspett	<i>Picoides tridactylus</i>	NT
29.	Spillkråka	<i>Dryocopus martius</i>	

Hotkategorier enligt Artdatabankens rödlista 2010. EN=Starkt hotad, VU=Sårbar, NT=Nära hotad.